

TÚRKEVE

AZ ÖNKORMÁNYZAT
LAPJA
XXXVI. ÉVFOLYAM
2023. JÚNIUS

- * *TRIANON*
- * *104*
- * *VÉGLEG HAZAÉRKEZETT A TRIUMVIRÁTUS*
- * *TÖRTÉNELMI EMLÉKNAPUNK*
- * *BAJNOKOK*

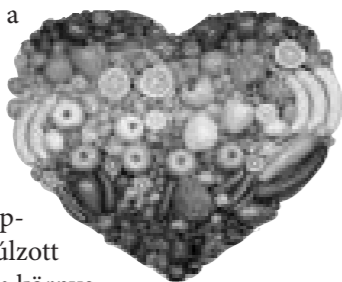
JÚNIUSI JELES NAPOK

SZENT IVÁN HAVA

Ősi magyar néven, Szent Iván hava, az év hatodik hónapja a Gergely-naptárban, és 30 napos. Nevét Júnó római istennőről kapta, aki Jupiter felesége volt. A 18. századi nyelvújítók szerint a június: Termenes. A népi kalendárium Szent Iván havának nevezi.

Június 2. - Húsmentes világnap

A kiterjedt hús- és tejtermelés rendkívüli mértékű környezet rombolást okoz: tönkreteszi az erdőket, a Föld zöldterületének egynegyedén legeltetés folyik; a vizek szennyezettek lesznek, és a tehének metán kibocsátása melegeket okoz. Erre a komplex jelenségre kívánja felhívni a figyelmet a világnap, mely 2015-ben indult útjára. A világnap célja: A növényalapú étkezés népszerűsítése, egyúttal a túlzott húsfogyasztás egyénre és a környezetre gyakorolt hatásainak bemutatása.

Június 5. - Környezetvédelmi világnap

1972-ben június 5-én nyílt meg Stockholmban „Ember és bioszféra” címmel az ENSZ környezetvédelmi világkonferenciája. A Környezetvédelmi Világnap legfontosabb célja, hogy felébressze az emberekben a felelősségtudatot és rávegye őket arra, hogy mindenkinek magának kell tennie környezetünk megóvásáért.

Június 8. - Óceánok világnapja

Bolygónk több mint 70 %-át a világtenger teszi ki. A globális felmelegedés veszélyezteti környezetünket. Ahogy a Föld melegszik, egyre nagyobb veszélybe kerül a tengerek élővilága is. Az 1992 óta megtartott Óceánok világnapja is segít abban, hogy tegyünk valamit és megtaláljuk a módját, hogy mindennapi életünk során is óvjuk a világtengert.

Június 17. - Az elsivatagosodás és aszály elleni küzdelem napja

1994. június 17-én elfogadták az ENSZ az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló egyezményét, ezért ez a nap Az elsivatagosodás és kiszáradás elleni küzdelem világnapja. A Föld felszínének egynegyedét szárazföld borítja.

Ezeknek a területeknek környezetét súlyosan fenyegetik különböző hatások: a sivatagok vészjósló mértékben terjeszkednek, és egyre nagyobb a szárazság.

Június 19. - Apák napja

Az apák napját Magyarországon június harmadik vasárnapján ünneplik. Az apák napját a 20. század elején kezdték el megtartani az anyák napja párjaként. Az apaságot és a szülői szerepet ünneplik ilyenkor. Ilyenkor emlékeznek az apákra, nagyapákra és a többi férfi elődre. Az apák napját világszerte számos különböző időpontban ünneplik. Ezen a napon általában ajándékot adnak az apáknak, és ilyenkor a család általában együtt van.

Június 21. - Nyári napforduló

A nyári napforduló csillagászati kifejezés. A nyári napforduló alkalmával a leghosszabb a nappal és az északi féltekén elkezdődik a csillagászati nyár. Ehhez a naphoz számos hagyomány fűződik, mindenekelőtt a Szent Iván-napi tűzünnepe. Az „égi tűz” köszöntése nem korlátozódott Szent Iván napjára, a tűzgrás, tűztaposás és más „tüzes” népszokás minden napforduló körüli ünnepnek része volt.

A keresztény vallás Keresztelő Szent Jánosra emlékezik ezen a napon. E nap ünnepi hagyományait tekintve a kereszténység előtti, pogány korban gyökerezik. A pogány kori szokások gyakorlása a mai napig széles körben elterjedt az északi féltekén. A nyári napforduló az egyik legrégebbi ünnepe az emberiségnek: ekkor áll a legmagasabb delelési pontján a Nap az égen, ekkor a leghosszabb a nappal és legrövidebb az éjszaka. A régiek úgy gondolták, hogy a fény a téli napfordulón születik meg, és a nyári napfordulón ér uralkodásának csúcspontjára. A Nap nyári diadaltora termékenység- és bőségünnepe volt, melynek hagyományai a pogány időkre nyúlnak vissza.

Magyarországon is jeles napként tartják számon Szent Iván napját. A szertartásos tűzgyújtás egyik jeles napja. A tűzrevalót egyes helyeken a lányok gyűjtötték, sőt a tüzet is ők gyűjtötták meg. A tűz tisztító, gonoszűző erejébe vetett hit az alapja a tűzgrásszokásnak is. Az ekkor gyűjtött tűzről azt tartották, hogy megvéd a köd, a jégeső és a dögvész ellen, elősegíti a jó termést. A szertartásos tűzgrásnak egészség- és szerelemvarázsló célzata is volt.

TRIANON - 1920. június 4.

ZEIDLER MIKLÓS – NAGY BÉLA

1918-ra egyértelművé vált, hogy az antant hatalmak Közép-Európával kapcsolatos terveikben nem kívánták megőrizni az Osztrák–Magyar Monarchia, s benne a Magyar Királyság állami struktúráját, hanem a régiót sokkal inkább a nemzeti önállóság elve szerint tervezték átrendezni. Ezen elveket ültette át a gyakorlatba az 1919. január 18-án összeült párizsi békekonferencia. Erre 1919 végén a Huszár Károly vezette magyar koalíciós kormány (1919. november 24–1920. március 15.) is meghívást kapott, ami Magyarország és a Huszár-kormány nemzetközi elismerését is kifejezte. Annak ellenére, hogy a magyar béke-delegáció (Apponyi Albert, Bethlen István, Teleki Pál és mások) mindent megtett a magyar érdekek képviseletére, valójában már nem volt érdemi beleszólásuk a békefeltételekbe, amelyek jóval a magyar béke-delegáció 1920. január 6-i megérkezése előtt eldőlték. A dokumentum aláírására több hónapnyi, érdemi változást azonban nem eredményező tárgyalásokat követően 1920. június 4-én került sor a versailles-i palota Nagy-Trianon kastélyában.

Az összesen 14 részből álló dokumentum második része foglalkozott az országhatárokkal. Az ország területe a harmadára (282 ezer km²-ről 93 ezer km²-re), népessége pedig 18,2 millió főről 7,6 millió főre, vagyis a korábbi 43%-ára csökkent, tehát Magyarország kisállammá vált. Megjegyzendő, hogy a határon kívüli népességből mintegy 3,2 millióan vallották magukat magyarnak. A legnagyobb területet Románia kapta (103 ezer km², 5 millió fővel), majd Csehszlovákia következett (61 ezer km², 3,5 millió lakossal). A délszláv államok Horvát-Szlávia mellett további 20 ezer km²-nyi területet kaptak 1,5 millió fővel, Ausztriának pedig 4000 km²-nyi területet kellett

átadni mintegy 300 ezer lakossal. Lengyelország és Olaszország is részesedett a magyar területekből: előbbi a Szepesség egy részét kapta (589 km², 24 ezer lakossal), Olaszország pedig Fiumét és környékét (21 km², 50 ezer fővel). Ausztriát kivéve tehát valamennyi szomszédos utódállamban számottevő magyar etnikum élt.

A békeszerződésben meghúzott határvonal végleges kijelölése általában nagyobb akadályok nélkül, illetve viszonylag gyorsan valósult meg, kivéve az ún. pécs-baranyai háromszöget, valamint az Ausztriának ítélt keskeny, nyugat-magyarországi sávot. Sopron és környékének Magyarországhoz tartozásáról végül az 1921. december 14–16-i népszavazás döntött. A békefeltételek sokkolták a magyar társadalmat, így a következőkben részben spon-tán, részben pedig állami ösztönzésre a békeszerződés revízióját követelő mozgalmak szerveződtek.

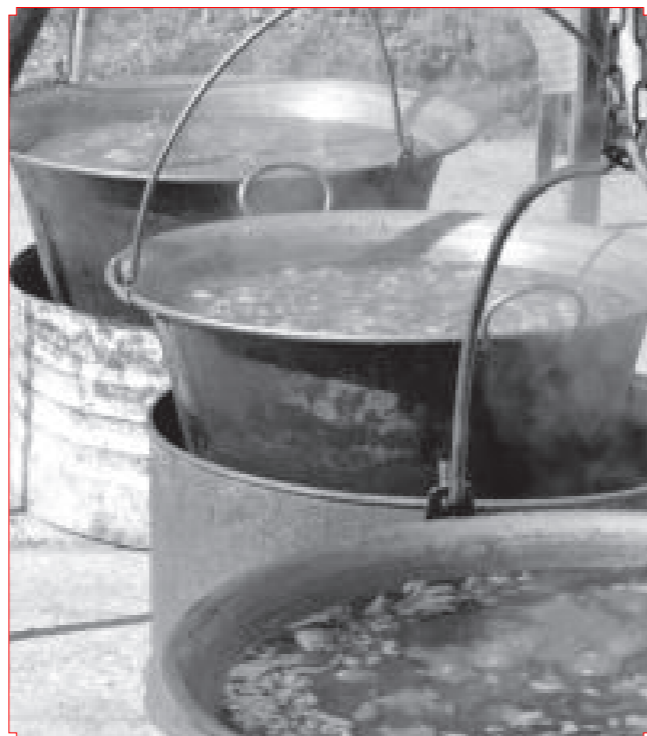
A területváltozásokhoz szorosan kapcsolódva fontos a téma vonatkozásában: a békekonferencián az antant hatalmak elutasították pl. a románok azon igényét, hogy az 1916. évi bukaresti szerződés alapján a Vásárosnamény–Debrecen–Szeged vonal mentén húzzák meg Magyarország határát, valamint a szláv korridor tervét. Az esetlegesen felmerülő nemzetiségi problémák rendezésére ún. kisebbségvédelmi szerződés elfogadására kötelezték a térség államait, azonban ezek betartásának garanciáit vagy a kisebbségek nyelvhasználatával és kulturális autonómiájával kapcsolatos jogait nem sikerült egyértelműen szabályozni.

/A Bölcsészettudományi Kutatóközpont - Történettudományi Intézet által publikált írás/

A Juhászfesztivál képekben

ÚJ KÉPVISELŐ A TESTÜLETBEN

Csakis a város honlapját rendszeresen látogatók vehettek észre egy rendkívüli hírt a közelmúltban. Miután a város honlapján publikus lett és ez véglegessé vált, hogy dr. Thodory Zsolt József önkormányzati képviselő 2023. április 20-án azonnali hatállyal lemondott képviseli mandátumáról. Ennek tényét a Helyi Választási Bizottság rögzítette és megállapította, hogy a választási jogszabályoknak megfelelően automatikusan a soron következő legtöbb szavazatot kapott jelölt veszi át mandátumát, nevezetesen **Dékányné Madarász Piroska**.

Sallai R. Benedek polgármester megköszönte dr. Thodory Zsolt József 2019. ősze óta tanúsított pozitív hozzáállását a városvezető törekvéseihez, sok-sok segítségét és támogatását a város ügyeihez. Mind városi főorvosként, mind a Szociális és Egészségügyi Bizottság tagjaként aktívan ténykedett abban, hogy a város a lehető legkisebb veszteségekkel vészelve át a koronavírus időszakát. Mindvégig a polgármester segítségére volt és partner volt a város egészségügyi ellátásainak kérdésében, elsősorban az orvosi ügyelet ellátásáért vívott küzdelemben, aktív részese volt közös gondolkodásnak. Döntését nem indokolta, azt tiszteletben tartják, elfogadják.

Emellett, ezúton is köszönti Sallai R. Benedek Dékányné Madarász Piroskát, mint új önkormányzati képviselőt. Munkájához egészséget, sok sikert és türelmet kíván. A Helyi Választási Bizottság elnöke, Nagy Jánosné és a polgármester nyújtotta át a megbízólevelet.

Megújuló buszvárók

A „zödbika” megálló megújítása is öröm volt, de immár biztos, hogy a ciklus végéig azzal együtt négy buszvárónk újul meg teljesen. – fogalmazott városunk polgármestere, Sallai R. Benedek.

Túrkeve Város Önkormányzatának megbízásából a Városgondokság Kft. Takács Péter mérnök úrral, mint felkért faipari szakemberrel három új buszmegeálló megújítását kezdte meg a közelmúltban. Miután a városközpontba egységes, „modernebb” küllemű buszváró van tervben, most a város szélső részeit célozták a vidékiebb, kisvárosibb hangulatú, szép fa buszvárókkal.

A fából készült buszmegeállók megjelenése a város polgármestere szerint titelalát lett, a szép és tetszetős díszítésekkel nagyon meg van elégedve, melyek nem hivatkozók, mégis díszes, elegáns összhatást keltenek. Ezúton is köszönetét fejezi ki a Városgondokság Kft.-nek és Takács Péternek.

A képek a Thököly úton készültek, az István király úton, a Jókai úttal majdnem szemben, valamint a Béla király úton, a Kostyál Gumiklinika mellett is készülnek a buszvárók.

FŐVÁROSI TÁRGYALÁSOK

A múlt hónap végén városunk polgármestere, Sallai R. Benedek Budapesten folytatott tárgyalásokat városunk ügyeit érintően. Két témában folytak az egyeztetések, melyekben Ágh Péter, az Építési és Közlekedési Minisztérium államtitkára működik közre annak érdekében, hogy városunk nehéz ügyei segítséget kapjanak.

Elsőként **Szilvai József Attilával, a Magyar Közút Non-profit Zrt. vezérigazgatójával** zajlott megbeszélés a kuncsorbai út, a belterületi közutak és a Kisújszállásra vezető út ügye kapcsán. Ezen utak felújításának előkészítése megtörtént és a korábbi egyeztetéseknek megfelelően a közel 200 millió forintot kitevő tervezési feladatok megindultak. Elvileg közel a megoldás, hogy a régi álmokból valóság legyen, de a **Magyar Kormány** arra hivatkozva, hogy az ukrán-orosz fegyveres konfliktus közel 4000 milliárd forintnyi bevételkiesést eredményezett az országnak, múlt évben **számos fontos fejlesztést húzott ki tervei közül**, és ezen utak állapotának helyreállítása is ezek közé tartozott, sajnos.

Sallai R. Benedek polgármester látogatásának oka az volt, hogy kiemelt feladatként a Magyar Kormányzat is érdemi súllyal kezelje ezen útfelújítások kérdését. Szilvai József Attila vezérigazgató sajnos nem biztatta városunk vezetőjét közeli reményekkel, azonban ígéretet tett arra, hogy mindenképpen figyelemmel kíséri az említett útszakaszok állapotát. A megbeszélésen felkészült volt, pontosan ismerte az érintett három útszakasz műszaki problémáit, ismerte az útfelújítás indokait a korábbi felújítások elmaradásának okát, és elkötelezettnek tűnt abban, hogy segítséget nyújtson városunknak. Miután ezen fejlesztések akár 20 milliárd forintot elérő forrásokba kerülhetnek az adófizetőknek, így realitást nem érzett arra vonatkozóan, hogy rövid távon megoldás szülessen, de a polgármester azon javaslatát, hogy akár 2-3 kilométerenként évről-évre kezdjék meg a helyreállítást, már inkább megvalósíthatónak látta. Felbontott szakaszonként próbálják meg a remények szerint a tervezést 2024-ben és a szakaszolt

beruházás 2025-ben indulhat meg, ha minden jól megy. Természetesen, ha jelentősebb mértékű forrás keletkezik, akkor a korábbi koncepciót követve akár egyben is megrendelhetik a teljes felújítási feladatokat.

Nyul Zoltán helyettes államtitkárral történő tárgyaláson a **kézilabda munkacsarnok ügyéről** esett szó. Ebben az ügyben a Magyar Kézilabda Szövetséggel közösen valósult volna meg a Kincses-kerttel szemben, a strand mögött egy kézilabda munkacsarnok építése. Városunk közel 20 millió forintos értékkel járult hozzá ennek a fejlesztésnek a megvalósulásához és **ennek a sorsa is a múlt évi fejlesztések kormányzati kihúzásának eredménye lett.** Sallai R. Benedek őszinte aggodalommal hallotta ezt is, hiszen a város mindent megtett annak érdekében, hogy ez a program megvalósuljon és hosszú távon rendeződjön a sportág edzésének és fejlődésének lehetősége. A helyettes államtitkár nem érezte tartósnak a kormányzati döntést, maga részéről a nagy eséllyel megvalósítható programok közé sorolta, azonban a pénzügyi háttér rendelkezésre állásáig nem mert biztosat vállalni az adott ügyben.

Sallai R. Benedek polgármester nem elégszik meg a korrekt tárgyalással, igyekszik magasabb döntéshozói szinteken is képviselni ezen ügyeket.

Minden előrelépés a várost gazdagítja

Nem tudni mit hoz a jövő, meddig lesz Sallai R. Benedek a város vezetője, de a ciklusában elért eredmények lépésről lépésre szebbé, élhetőbbé tették, teszik kisvárosunkat.

Ahogy a polgármester fogalmazott: „jó érzés időről időre átélni azt, hogy ha soha többé nem foglalkoznánk a város ügyeivel, akkor is megérte, mert sikerült valamit csinálni, amit elvileg már senki nem vihet el, vehet el a várostól.

Ilyen érzésem volt, amikor a templom megújult, vagy amikor a két TOP programot befejeztük másfél év alatt, amihez az előző ciklusban 4-5 év alatt hozzá sem kezdtek, vagy épp a Póhamarai út felújításánál, de ilyen látni a ballai út megújulását, és ilyen volt a közelmúltban látni a futókör kialakulását.”

Még mielőtt az örök elégedetlenkedők rákezdene a szokásos mondkára, hogy jó, de...

Ebből a pénzből nem lehet utcákat javítani, nem lehet közvilágítást finanszírozni. Ez az élhető város program része, hogy futókör jöjjön létre a Ligetben, a pénzt erre kaptuk, és ebből a forrásból nem lehetett pályázni belterületi utakra, vagy működésre.

Minden bizonnyal lesznek, akik soha nem fognak futni rajta, de tény, hogy lesznek, akik igen. Lesznek, akiknek örömet okoz ez a fejlesztés, és kikapcsolódást hoz részükre. Látva a sportolni szerető futókat, akik egyre többen hódolnak e szenvedélynek, nekik egészen biztos, hogy külön élményt jelent majd az elkészült pálya. Talán kis dolognak tűnik a pálya létrehozása, de minden fejlesztés a lakosok érdekeit szolgálja. Rengeteg munka, sok millió forint, és ha nem is tűnik jelentős dolognak egyesek szemében, évtizedekre megmarad, és lehet része a város életének.

104!

Érdeemes megjegyezni a számot

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

A jó ideje jelentősen romló minőségű orvosi ügyeleti ellátás hamarosan megszűnik városunkban. A Magyar Kormány, kezdeményezve az orvosi ügyelet ellátásával kapcsolatos feladatok önkormányzatoktól történő elvonását és átszervezését, államosítását, többek között arról intézkedett, hogy a jelenlegi formában történő ügyeleti ellátást megszünteti, és az ellátást részben mentőszolgálatokhoz rendelve teljes mértékben átszervezi. A jogszabály kötelezni kívánja a házi orvosi praxissal rendelkező, alapellátásban dolgozó orvosokat az ügyelet meghatározott keretében történő részvételre, valamint mentőszolgálatok bevonásával a környező kórházhoz rendeli sürgősségi ellátás keretében mindazokat, amelyek ügyeleti ellátáshoz kapcsolódnak.

Városunkban a sokszor kritizált Országos Orvos Ügyelet Kft. a Berettyó-Körös Többcélú Társulás teljes működési területét érintően (Mezőtúr, Túrkeve, Kétpó, Mesterszállás, Mezőhék) 2023. május 31-től a szolgáltatási tevékenységet felmondta. A 2015. évi CXXIII. törvény az egészségügyi alapellátásokról az ügyeleti ellátást állami feladatnak minősítette, ezáltal innentől kezdve az önkormányzat mozgásteret leszűkül. Ugyanezen jogszabály egyik szakasza azonban kimondja, hogy az állami feladatellátást megelőzően a kormányzat tájékoztatja az önkormányzatot az ellátási feladatok átvételéről. Miután önkormányzatunk ilyen tájékoztatást a mai napig nem kapott, így feltételezhetjük, hogy a május 31-én megszűnő jelenleg ismert ellátás átvételével a Magyar Állam nem készült el, így az előbb hivatkozott jogszabály egy újabb szakasza átmeneti rendelkezést rendel el, hogy az önkormányzat gondoskodjon az állami átvétel megszervezéséig a feladatellátásról. Természetesen ehhez megoldási javaslatot és forrást nem rendel.

Egyelőre nem tudni, hogyan keressünk a városba orvosokat, akik ügyeletben bizonytalan ideig, akár hónapokig ellátják az ügyeleti orvosi feladatokat úgy, hogy még azt sem tudni miből és hogyan tudjuk kifizetni. Az állam átszervezett egy nem túl jól működő ellátást egy sehogyan nem működő ellátássá és az átmeneti időszakokra az önkormányzat felelősségét határozta meg. Természetesen a költségvetésünkben ilyenre forrás nincs, ezért jelen pillanatban nem tudjuk, hogy miként fogjuk megszervezni az ellátást.

Nagyon hasznosnak tartom, ha megjegyzik a 104-es vagy 112-es telefonszámot, hiszen a legjobb, ha 2023. május 31. után a Mentőszolgálatot hívják minden olyan eseménnyel, ami azonnali intézkedést igényel!

Pontos tájékoztatást adok a változásokról. Városunk törekszik megoldani ennek a Magyar Kormány által kezelt problémának a feladatát, de még nem látom a megoldást. Folyamatosan tájékoztatni fogom Önöket a lehetőségekről, de a következő 1-2 hónapban akár életeket veszélyeztető helyzet teremthető az ügyeleti ellátás hiánya miatt, így sokkal nagyobb felelőssége van a lakosságnak abban, hogy a mentők bevonásával vagy azonnal a legközelebbi kórházba való indulással kezeljen súlyos egészségügyi problémákat.

Tájékoztatni kívánom Önöket, hogy az érintett BKTT településekkel igyekszünk valami átmeneti megoldást találni, de még arra megnyugtató választ nincs. Megértésüket és türelmüket kérem, ahogy tudjuk kezeljük a helyzetet. Nyugtató helyzetkezelési eszközről azonnal beszámolok, amint lesz tudomásom arról, hogy mi fog történni. Addig is: mentők vagy önálló intézkedés június 1. után, ha más lehetőség addig nem adódik.

FELDÍSZÍTETT KERÉKPÁROZÁSSAL ÜNNEPELTÜK MÁJUS ELSEJÉT

Sajnos már nem tartoznak a fiatal korosztályhoz azok a lakosok, akiknek még elevenen él emlékezetükben a május 1-ei felvonulás, aminek felejthetetlen színpoltja volt a túrkevei középiskola feldíszített kerékpárokkal vonuló hada. Még 2004-ben, az ország Európai Unióhoz történő csatlakozásakor megcsodálhattuk a színes forgatagot, de be kell vallani, hogy napjainkra megkopott a majális ünnepe.

Ezt a régi szokást kívánták feleleveníteni most, amikor is arra buz-

dították a lakosokat, hogy díszítsék fel kerékpárjaikat, s a Városházától indulva töltsenek el egy kellemes napot a strandon, ahol szórakoztató programokkal várták a majálisozókat. A túrkevei tűzoltók kísérték a felvonulókat, akik a strandra tartottak. Azon a napon mindössze 200 forintos belépőt kellett fizetniük a helyi lakosoknak. Volt májusfa díszítés, kézműveskedés, sportversenyek és lehetett bográcsolni is. Bízunk benne, hogy jövőre még többen lesznek a majálison!

A RENDŐRSÉG NAPJA

Április 24-e a rendőrség napja volt, ezt az alkalmat ragadta meg az Önkormányzat, hogy köszönetét fejezze ki a rendőrség dolgozóinak munkájukért.

Sallai R. Benedek polgármester meghívására a hivatalában látogatta meg Koós Róbert alezredes, a Túrkevei Rendőrőrs parancsnoka. A polgármester őt kérte meg, hogy tolmácsolja egy emléklap kíséretében valamennyi munkatársra felé a város köszönetét és háláját helytállásukért.

Akik kicsit is belelátanak a munkájukba, tudják, hogy emberfeletti teljesítménnyel igyekeznek helyt állni, rendkívül nehéz körülmények között, létszámihiánnyal küzdve, és így örvendetes, hogy településünk továbbra is a megye legbiztonságosabb helyeinek egyike, a legjobb, legalacsonyabb bűnözé-

si eredményekkel. Valamennyien köszönjük minden túrkevei rendőrnek áldozatos munkájukat!

ÚJABB SIKER

Május 20-án Budapesten, a BME díszaulájában került megrendezésre az Év Tetője Nívódíj pályázat díjkiosztója. Magastető szekcióban, nagyon erős mezőnyben különdíjat sikerült elérnie Kovács Sándornak, aki ezáltal újabb sikert könyvelhet el a kimagasló szakmai munkája eredményeként.

A szakma mestere köszönetét fejezte ki megrendelőinek a bizalmat és a kollégái segítségét a kivitelezésben! Szívvel gratulálunk az újabb elismeréshez!

TÜDŐSZŰRÉS - 2023. JÚNIUS 6-19

A tüdőszűrés városunkban 2023. június 06. keddtől június 19-ig, hétfőig tart.

Helyszíne: Madarász Károly Művelődési Ház,

5420 Túrkeve, Táncsics M. u. 16.

Szűrési idő:

Hétfő: 11:30 – 16:30 óra

Kedd: 8:30 – 13:30 óra

Szerda: 11:30 – 16:30 óra

Csütörtök: 8:30 – 13:30 óra

Péntek: 8:30 – 13:30 óra

Fontos tudnivalók:

• A 40 év feletti lakosok a tüdőszűrést beutaló nélkül, évi egy alkalommal **ingyenesen** vehetik igénybe.

• A tüdőszűrő vizsgálat igénybeviteléhez **személyi igazolvány, TAJ kártya és laccím kártya** szükséges.

• A 40 év alatti lakosok részére a szűrés orvosi beutalóval (foglalkozás-egészségügyi szakorvosi) vehető igénybe és **térítésköteles, 1700 Ft**, melyet a helyszínen kapott csekken kell befizetni.

• **Továbbtanuláshoz** szükséges tüdőszűréshez **iskolaorvosi beutaló kell**, ebben az esetben a szűrés **ingyenes**.

• **18 éven aluliaknak, írásos szülői, ill. törvényes képviselő beleegyező nyilatkozat is szükséges.**

• Kérésre az **eredményt megcímzett és bélyeggel ellátott boríték leadásával** postázzák.

A szűrésen való részvétel a különféle légzőszervi elváltozások korai kiszűrése és felismerése céljából fontos lehet!

Ingyenes hallásszűrés
2023-ban a Dr. Nánási Lajos Egészségházban.

Időpontok:
2023. 05.09. 11.30-12.00
2023. 06.06. 11.30-12.00

TÚRKEVE

Megváltozott a 2. sz. fogorvosi körzet telefonszáma

Május 15-től az alábbi telefonszámon érhető el a 2. számú fogorvosi körzet 8:00-9:30 között:

+36 70 628 5296

Jászkun Redempció

A jászok és kunok legnagyobb ünnepe május 6-a, hiszen ezen a napon emlékezünk őseink példanélküli nagy tetteire, a Jászkun Redempcióra. Túrkeve Város Önkormányzata és a Túrkevei Kulturális Egyesület a közelmúltban emlékezett meg a jeles napról.

Jelentős fordulópontot jelentett a jászok és a kunok számára az az esemény, amikor 2014. február 4-én a Magyar Országgyűlés történelmi emléknappal nyilvánította május 6-át, a redemptios diploma aláírásának napját. Ezt követően Jászberény, mint a Jászkun Kerület egykori székvárosa, felvállalta egy központi ünnepség megrendezését, amelyen a Jászság és a Kunság képviselői közösen emlékeznek meg a jászkun szabadság visszaszerzéséről. 2020-ban egy nagyszabású ünnepségre került volna sor, mivel Mária Terézia királynő 275 évvel ezelőtt írta alá a redemptios diplomát, amely visszaadta a jászoknak és a kunoknak jogtalanul elvett kiváltságait és szabadságát.

Idézzük hát fel a történelmi eseményeket.

A jászok és a kunok letelepedésüktől fogva különböző kiváltságokat (közigazgatási autonómia, vám és harmincad mentesség, szabad bíraskodás, pallosjog, területhez kötött nemesség stb.) élveztek, amelyért cserébe mindenkor katonáskodással tartoztak a királynak. Kiváltságaikat időről-időre megerősítették a mindenkori uralkodókkal, de a török hódoltságot követően veszélybe került autonómiájuk, szabadságuk.

A török csapatok 1694-ben hagyták el a Jászságot iszonyú pusztítást hagyva maguk után. A Jászföld népe alig lélegzett fel, máris újabb veszély fenyegette szabadságukat. A török kiűzését követően a bécsi udvar fegyverrel meghódított területnek tekintette Magyarországot, és úgy gondolta a fegyveres hódítás jogán szabadon rendelkezhet vele. A császári kincstár üres lévén, elhatározták a korona uralma alá került ún. új szerzeményű területek pénzé tételét.

Mivel IV. Béla király óta a Jászság és a két Kunság a magyar Szent Korona tulajdonát képezte, így ezen területek is az eladandó jószágok sorába kerültek. 1699-ben megbízták Pentz János egri kamarai prefektust, hogy járja be és értékelje fel a Jászkunságot. Ez meg is történt, a Hármaskerület értékét 700.000 rajnai aranyforintban állapította meg, de a tárgyalások során a vételárát 500.000 forintra szállították le. 1702. március 22-én létre is jött az egyezség, amely értelmében I. Lipót császár 500.000 rhénes forintért eladta a Jászkunságot a boldogságos Szűz Máriáról elnevezett Német Lovagrendnek, akinek nagymestere ebben az időben Ferenc Lajos herceg volt.

Az eladás ellen általános volt a tiltakozás mind az országgyűlés, mind a nádor, mind pedig a Hármaskerület lakosai részéről, de mind hiábavaló volt, a jászok és kunok sorsa közel fél évszázadra megpecsételődött, jobbágyorsba kerültek, elveszítve korábbi kiváltságaikat és szabadságukat. Az eladottság 43 éve alatt a jászok és a kunok rendkívüli erőfeszítéseket tettek jogtalanul elvett kiváltságaik

visszaszerzésére. Közben lezajlott a Rákóczi szabadságharc is, amelyhez a jászok elsőként csatlakoztak, elsősorban hazafiúi érzületből, de annak győzelmétől remélték sorsuk jobbra fordulását is. A szabadságharc azonban elveszett, így a kiváltságokat sem sikerült visszaszerezniük. A jászok és kunok a folyamatos tárgyalások eredményeként mégis elérték, hogy zálogformára változtatták az eredendően jogtalan eladást. 1715-ben pedig a Német Lovagrend kijelentette, hogy lemond a Jászkunság tulajdonjogáról, ha visszakapja az érte kifizetett 500.000 forintot. 1731-ben a Pesten építendő invalidus, vagyis a rokkant katonák kórházára összegyűlt pénzalapból az Udvari Kamara végül kifizette a Német Lovagrendet, de mindez csupán azt jelentette, hogy a Jászkunság földesurat cserélt. Továbbra is hatalmas adóterhek és megaláztatások sújtották a jászokat és a kunokat, akik továbbra is arra törekedtek, hogy az új földesúrtól megszabaduljanak.

1741-ben a Habsburg ház háborúba keveredett Frigyes német választófejedelemmel, s a háborúhoz sok pénz és katona kellett, ezért Mária Terézia kegyesen megengedte, hogy a jászkunok visszaszerezzék régi szabadságukat. Ennek fejében még ezer lovas katonát is ki kellett állítaniuk a királynő szolgálatába. Ez volt a híres jászkun huszárezred.

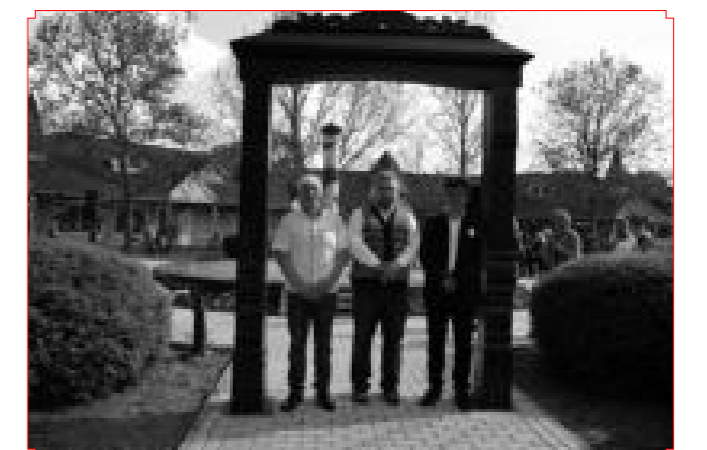
A redempciós ügyek intézésében a Jászságot Horváth András, a Hármaskerület főnotáriusa, a Kiskunságot Nánássy János, volt kiskunkapitány, a Nagykunságot pedig a karcagi Varró István, a város notáriusa képviselte. A nevezett személyek igen ügyesen és eredményesen jártak el, mert 1745. május 6-án Mária Terézia aláírta azt a diplomát, amelyben visszaadta a jászoknak és a kunoknak korábbi privilégiumait és szabadságjogát.

A redempció óriási anyagi teherrel járt. A visszaváltás összegének kifizetésére a jászok hatalmas gyűjtésbe kezdtek, óriási kölcsönöket vettek fel, és megnyitották a Jászság kapuit a betelepülni vágyó felvidéki kisnemesek előtt. Végül is összegyűlt az a hatalmas summa, amely némi kamattal 580.000 rhénesi, vagyis rajnai aranyforintot tett ki, s ebből a jász településekre 221.750 rajnai aranyforint esett.

A redempciót követően a Jászföld társadalmi és gazdasági életében soha nem látott fellendülés indult meg. Az új közjogi helyzetből fakadóan egy új jász nép született meg, akik közül sokan eredendően nem voltak jászok, de egyértelműen azzá váltak. Ettől kezdve csak az mondhatta magát jásznak, aki azzá tette magát a földváltásban való részvétellel. Többé nem azon múlt jász voltuk, hogy ki lakik régebben a Jászságban, hanem azon, hogy ki váltott földet. A jász társadalom nem vagyoni, hanem közjogi alapon rétegekre tagozódott. A kialakult helyi társadalom legfelső rétegét képezték a teljes jogú redemptusok és redemptus-nemesek, a következő réteg az irredemptusoké volt, majd legvégül a zsellérek következtek. A redempció által nyújtott előnyök teret engedtek a jászsági mezővárosok és a jász redemptusok korai polgárosulásának, sajátos parasztpolgári fejlődésének is. A települések új vásártartási jogokat nyertek,

malmokat, hidakat építettek, élénkült a kereskedelem és az ipar, megindult a városiasodás folyamata. Ekkor alakult ki a jászok jellegzetes parasztpolgári viselete is.

E jeles emlékű nap kapcsán a Millenniumi Parkban egy gyönyörű kun-kapu került felállításra, melynek ünnepélyes avatása egybeesett a redempcióra történő emlékezéssel.

Történelmi emléknappunk a redempció

DR. HABIL. ÖRSI JULIANNA

A kunok történelméből van néhány esemény, amelyet, mi kései utódok is számontartunk. Mindenki tudja, hogy IV. Béla király engedte betelepíteni a kunokat a Kárpát-medencébe. A Kötöny királlyal kötött egyezség a kunoknak önállóságot, szabadságot biztosított, de ennek ára volt: Mindenkor vállalni kellett a katonáskodást. A keleti harcmódort képviselő kun lovon szolgáló legények erre büszkéek is voltak, IV. (Kun) Béla király hozta meg a kun törvényeket, amely a nomád nép beilleszkedését segítette elő a feudalizmus rendszerébe. Így jöttek létre a kun falvainak. Az ő kun nyelvünket már régen elvesztettük, csak

a kun miatyánk és néhány kun eredetű szó maradt fenn határneveinkben, gyermekmondókákban, kiszámolóban stb.

A kun utódok évszázadokon át ragaszkodtak kun eredetükhöz, kiváltságaikhoz, őrizték hagyományukat. Amikor mindez veszni látszott, a 18. század elején közös összefogással visszaszerezték őseik szabadságát. Így jött létre Mária Teréziával az újabb egyezség: az önmegváltkozás (redempció). A települések pénzt fizettek azért, hogy a határaikat megőrizzék, a kiváltságos jogaikkal éljenek és önálló közjogi intézményként az

életüket irányítsák (Jászkun Hármas Kerület: Kiskun, Nagykun, Jász Kerület). A megváltkozás árát a lakosok adták össze, ennek eredményeként saját földet kaptak. Ők lettek a redemptusok. Ezzel az akcióval mintegy száz évvel megelőzték a magyar jobbágyság megszüntetését és a földmagántulajdon elismerését. Az biztosítéka volt a tovább-fejlődésnek. Mindez hozzájárult a kuntudat őrzéséhez, őseik tiszteletéhez a szülőföldhöz való ragaszkodáshoz. Ez a magatartás napjainkban is erőt ad, adhat a Nagykunság, Kiskunság és a Jászság lakóinak az összefogására, a boldogabb jövőért való küzdelemre. Ez az együttműködés példa lehet más táji, lokális közösségek népcsoportok számára, ez példa napjainkban is. Ezért fogadta el egyhangúlag az országgyűlés, hogy a redempció napját (május 6.) a történelmi emléknapiak között tartjuk nyilván. Ezt ünnepeljük, erre emlékezünk tehát ezekben a májusi napokban Jászkunság-szerte.

Kezdeményezésünket a rendhagyó történelmi órák tartására az iskolák pozitívan fogadták. Így hat órában több osztály hallgathatta meg dr. Kész Barnabás beregszászi főiskolai tanárnak a huszárok viseleiről és fegyverzetéről szóló bemutatóval egybekötött előadását. Botos Imre egyetemi hallgató (egykori ványais diák) pedig a kunok magyarországi történetéből adott elő részleteket.

Túrkevéen az idén május 5-én volt az ünnepség a Túrkevei Kulturális Egyesület szervezésében, rendezésében. Jó volt látni, a lovasok felvonulásával, a redempciós és nagykun zászlóval induló menetet, amelyhez csatlakozott a Kistücsök Néptáncsoport és más szereplők, hagyományörzők. A vonulást a helyi Mentő és Tűzoltó Egyesület biztosította.

Az emlékezés ezúttal is a Millenniumi Parkban volt. A helyszínválasztás méltó volt, hiszen Ratkai Lajos túrkevei szobrászművész (1936-2022) szobra éppen a kun történelem egy-egy momentumát idézi fel. Ezt tovább gazdagította a most felállított kunkapu (amelynek bemelését a közös múltunkba dr. S Kovács Ilona néprajzkutató kutatásai, írásai segítették). Jelen kapu faragói a kunhegyesi Czupp Pál és Király Ferenc volt. Az objektumot Sallai R. Benedek avatta fel. A szalag átvágást Kis Kamilla, Kis Gergő Kadosa és Kovács Előd segítették. A redempció történelmi szerepét dr. habil. Örsi Julianna társadalomkutató, ny. múzeumigazgató méltatta. Az emlékbeszéd után 12 koszorút helyeztek el az emlékmű talapzatán a különböző intézmények, csoportok (Túrkevei Városi Önkormányzat, a rendezőszervek és partnerei: Túrkevei Kulturális Egyesület, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Egyesület, a Madarász Károly Művelődési Intézmény és Könyvtár, a Mentő és Tűzoltó Egyesület, Intézmények: Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda, az Egyesített Városi Óvoda és Bölcsőde, Egyéb szervezetek: Madarász Károly Népdalkör, Gazdaszövetség, FIDESZ Túrkevei Szervezete, Daganatos Betegek Túrkevei Szervezete, Városvédő- és Szépítő Egyesület.)

A koszorúzást követően a Kistücsök Néptáncgyűttes tánca következett, majd Tóth Maxim idézte fel a jász-

kunok katonáskodását Vörösmarty Mihály versével. Az ünnepséget a Chorda kórus hazafiasra buzdító dalai zárták.

Hisszük, hogy minden résztvevő számára élményt adó ünnepség valósult meg ezúttal is. Köszönjük a szereplőknek, hogy vállalták a közreműködést, a koszorúzóknak és a közönségnek, hogy együtt ünnepelhettünk.

ÚJ KIÁLLÍTÁSOK A VADÁSZ PÁL KIÁLLÍTÓTEREMBEN

KAPÁS JÁNOS ZSOLT - MÚZEUMIGAZGATÓ

„Mesterhármas”

Április 28-án került sor a Finta testvérek életét és munkásságát bemutató tárlat megnyitására, ahol dr. Shah Gabriella, művészettörténész, a salgótarjáni Dornyay Béla Megyei Hatókörű Városi Múzeum igazgatója ajánlotta a közönség figyelmébe a kiállítást. A fő támogatója a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége, aminek képviseletében Ódor János, a szekszárdi Wosinsky Mór Megyei Hatókörű Városi Múzeum igazgatója köszöntötte a megjelenteket. Mellettük két további megyei múzeum – Jász-Nagykun-Szolnok és Borsod-Abaúj-Zemplén – vezetősége és a karcagi Györffy István Nagykun Múzeum igazgatója is részt vett az eseményen. Ebből az alkalomból járt először Túrkevéen a Finta Sándor kötetek fordítója és a kiállítás angol nyelvű narrátora, Paksi Erika is. Az ő hangján szólal meg a kiállítás tárlatvezető rendszere.

A tárlat ezen felül számos korábban

nem látható műtárgyat és technikai különlegességet tartalmaz. Hallhatjuk Finta Sándor hangját, részt vehetünk a nyitrai honvéd emlékmű avatásán, vagy akár be is ülhetünk az árnykép-vágó Finta Sámuel műhelyébe. A tárlat megvalósítása pályázati úton közel 25 millió forint számottevő bevételt eredményezett a tavalyi évben, ebből idén 8,5 millió forintot fordítunk a kiállítás befejezésére és a kiállításához kapcsolódó szakmai munkára: múzeumpedagógiai foglalkozásokra, nyomdai kiadványokra. Hasonló időszaki tárlatok rendezése minden muzeális intézmény törvénybe foglalt alapfeladata, de ahhoz, hogy ilyen magas színvonalon valósulhasson meg szükséges a pályázati források bevonása is. Ezúton szeretnénk ismét megköszönni a Nemzeti Kulturális Alapnak és a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetségének a támogatását, amivel ezt lehetővé tette.

„Újrahasznosítás a paraszti kultúrában”

„Újrahasznosítás a paraszti kultúrában” című tárlatot Benedek Csaba – a szolnoki Damjanich János Megyei Hatókörű Városi Múzeum néprajzkutatója és a kiállítás rendezője – nyitotta meg a XXIII. Kevi Juhászfesztivál alkalmából. A tárlat egyedi és különleges újrahasznosított eszközöket mutatja be a múzeumi és jelenleg is használt tárgyaktól kezdve a műalkotásokig. A jelentősebb méretű vagy a kiállításba be nem hozható eszközök fotóit információs pulton tudják megtekinteni a látogatók. A tárlaton bemutatott eszközök egy részének alkotója a Tiszaföldvár-Homokon élő Pató Sándor néhány éve a Fábry Show Dizájn Center című műsorában is szerepelt. A kiállítás és a „Mesterhármas” szeretettel várja tisztelt látogatóinkat a nyári folyamán, különösen a Múzeumok Éjszakáján, amikor minden életre kel!

Végleg „hazaérkezett” a triumvirátus

VÁRKONYI ÉVA

Számos világhíresség múltja gyökerezik magyar földben, akik aztán külföldön aratott sikereikkel nemcsak saját, hanem hazánk hírnevét is öregbítették, életművükkel a szülőföldet gazdagították. A Finta szobrásztestvérek minden bizonnyal közéjük tartoznak, akikre nemcsak az ország, de szülővárosuk, Túrkeve is büszke. E kulturális örökség ápolását, a kezdetektől átható büszkeséggel vegyes alázatot tükrözi a túrkevei Finta Múzeum vadonatúj és eddig soha nem látott minőségben megvalósuló kiállítása, a Mesterhármas.

A kiállítás a város híres szülöttei, a túrkevei Finta szobrásztestvérek életét, alkotásait és hagyatékát mutatja be, akiknek az életműve kétségtelenül a magyar génuszok sorába illeszkedik, hiszen nemcsak hazánkban, hanem a határainkon túl is ismertté és elismertté váltak. A Finta testvérek valójában heten voltak, de hárman foglalkoztak művészettel. A triumvirátus – ahogy egymás között nevezték magukat – mindhárom tagja mesterévé vált a képzőművészet egy-egy területének. Életútjuk különbözőképpen alakult, más-más módon találtak rá tehetségükre, mely nem merült ki a szobrászatban. Sámuel nevéhez az árnyképvágás és a síremlékek készítése fűződik, Gergely a portrészobrászatban, Sándor a köztéri alkotások készítésével és irodalmi műveivel alkotott maradandót.

A tárlat a három testvér életművét tárja fel két teremben részletesen, mégis izgalmasan és fogyaszthatóan. A rengeteg vizuális információt kiegészítik az érintőképernyős infópultokon elérhető digitális tartalmak, QR-kódok, rádióinterjúk, archív felvételek és egy látványos projektoros vetítés. Mobiltelefonunk segítségével pedig angol nyelvű tárlatvezetést is kaphatunk. Különböző színek is segítik a látogatót az eligazodásban, hogy az adott helységben éppen kinek az életében merülhetünk el.

A kisebbik egységben a legfiatalabb, Sámuel alkotásai kapnak helyet, aki már fiatalon kapcsolatba került a művészettel, és tudatosan készült erre a pályára. Az első tanítómestere István bátyja volt, majd az a Farkas Béla, aki a későbbi, 1930-as Lechner Ödön-szoborpályázatot megnyer-

te. Fiatalabb bátyja, Finta Gergely révén Rodin-nel is találkozhatott. A szobrászat mellett grafikával és sziluettvágással is foglalkozott, utóbbit művészi igényteliséggel végezte – két perc alatt képes volt elkészíteni egy-egy árnyképet. Számátalan alkotása egytől egyig páratlan kifejező erejét és kivételes formakészességét bizonyítja. Finta Gergely nem titkolta véleményét: hármójuk szobrászvesztése közül „Samuét” tartotta a legtöbbre, igényesebb munkáit vele faragtatta ki. Meghatározó tevékenységei közül elsőként az árnyképvágást ismerhetjük meg a tárlatban egy életműben, eredeti eszközökkel berendezett árnyképműhelyben. A korhű enteriőrbe belépve a modell helyét elfoglalva mélyázzhatunk az életén, s közben egy digitalizált filmen alkotás közben is megnézhetjük a mestert. A kiállítás kőfaragó tevékenységét is megeleveníti jelentősebb síremlékeinek nagy méretű fotóin keresztül, s emellett szobraival is megismerkedhetünk. A helységeken minden négyzetcentiméter információt hordoz, így itt az ablakokat eltakaró molinókon a kiállításban nem szereplő szobrok fotói kaptak helyet.

Gergely volt az egyetlen hármójuk közül, aki bohém életet élt, és kevésbé dokumentálta az életét, ezért róla jóval kevesebb kézzelfogható emlék maradt fenn. 1906-ban hagyta el az országot, és Párizsban építette fel a karrierét. Az általa leginkább tisztelt és nagyra tartott mester, Rodin tanítványaként felkapott portrészobrász volt az első világháborúig. Korai, párizsi időszakában készült szobrai csak fotókon tudjuk megcsodálni, mivel ezekhez ilyen formában jutott hozzá a múzeum. Tehetségével, művészi ambíciójával nem ellenkezett a XX. század elején a művészetekre rátelepedő szecesszió ízlés- és formavilága. Nagy kedvvel, fantáziával, lendülettel és nem utolsósorban művészi igényteliséggel alkotta meg a tömeggyártásra alkalmas porcelán és fajansz használati tárgyakat, lakásdíszeket. Egy álló vitrinben porcelán és terrakotta tárgyaiból nézhetünk meg egy pazar válogatást.

Finta Gergely nevéhez szorosan fűződnek azok a csontfaragványok, melyeket az első világháború kitörésekor a noirmoutier-i internálótáborban konyhai hulladékokban talált marhacsontból készített. Sza-

badulása után ezekből a csontminiatűrökből rendezte első magyarországi kiállítását. Később ezekből többet elajándékozott, mielőtt azonban megvált volna tőlük, másolatukat bronzba öntötte. A múzeumba bekerült mind a csontból, mind a bronzból készült szobrokból valamilyen, így mi is megismerhetjük azokat. A háború után hazaérve élete borúsabb időszaka követték, gyakran csúszott ki a lába alól a talaj, és anyagi gondokkal küzdött. Ennek ellenére számos tárlaton vett részt szobraival. A kiállításban Finta Gergely utolsó magyarországi alkotásai is helyet kaptak. Erről a korszakról a táblákra került életképek, szobrok archív fotói és különféle kiállítási katalógusok is mesélnek, s azt is megtudhatjuk, miért vette fel a Zádory Oszkár nevet.

A szomszédos terem Finta Sándor életét és munkásságát járja körbe. Östehetségként tanítómester nélkül, önerőből lett szobrász. Önhibáján kívül sodródott fiatalon egy botrányba István testvérel együtt, mely miatt fegyházba került 12 évre. Életének ebben a nehéz időszakában fordult a művészet felé: önerőből tanult, a börtönben domborműveket, plaketteket készített, szobráskodott, sőt megrendeléseket is kapott. 1913-as szabadulásakor már elismert szobrásznak számított, számos megbízást kapott köztéri szobrok, főként honvédelemképek készítésére. Élete ezt követően külföldön, Brazíliában, New Yorkban és Los Angelesben folytatódott. Amerikában is magas szinten képviselte a magyar alkotókat, köztéri szobrai Magyarországon, Brazíliában és az Egyesült Államokban a mai napig láthatók. A szobrászat mellett verseket, novellákat, regényeket is írt, művei közül a legismertebb a saját gyermekkori élményein alapuló, amerikai stílusban megírt ifjúsági regény, A kisbojtár. Halála után, végakarátának megfelelően alkotásait az özvegye juttatta haza, hagyatékát a Finta Múzeum őrzi.

Több első világháborús emlékmű elkészítése fűződik Finta Sándor nevéhez, ezeket archív fotókon, a nyitrai emlékmű avatását pedig falra vetített digitalizált felvételen tudjuk megtekinteni. Számos egyéb elkészült és meg nem valósult szobráról tudhatunk meg többet: így például a corcovadoi Krisztus-szobor-tervről, a Rio de Janeiro-i Erő és Krisztus szobráról, a Stephen és Ida Bogár domborművéről vagy éppen a Los Angeles-i korszakban készült köztéri alkotásairól.

Ez a szekció ismerteti és állít emléket írói pályafutásának is, eredeti dedikált köteteit is kiállították az

rendező, az információs pulton pedig irodalmi műveikhez készített grafikáit nézhetjük meg. Életnagyságú bábuként a kisbojtár és nagybátyja, Finta Miklós számadó is üdvözlő bennünket, aki fontos szerepet töltött be az életében. A múzeum 1951-ben jött létre, majd 1967-ben vette fel a Finta testvérek tiszteletére a mai nevét, ekkor már csak a legifjabb testvér élt. A tárlatot archív híradórészletek, újságcikkek zárják, melyek Finta Sándor hagyatékának érkezéséről és az első állandó kiállításról szólnak.

A kiállítás azért is forradalmi mozzanat a múzeum életében, mert annak elhivatott szakemberei az intézmény fennállásának 72 éve alatt eddig még soha nem álmodhattak ekkorát, mint amekkorát a Magyar génusz program most lehetővé tett számukra. 2001-ben egy állandó kiállítás már bemutatta a Finta testvérek életét, de azt sem tartalmában, sem látványában nem lehet a mostanival összehasonlítani. Kapás János múzeumigazgató elmondta, hogy a kezdetek óta foglalkoznak a Finta testvérek hagyatékának feltárással, digitalizációjával, épp ezért rengeteg információ és tudás halmozódott fel, de pénz híján ezeket nem tudták teljes terjedelmében és magas szinten a látogatók elé tárni. – A Magyar génusz program olyan forradalmi lehetőséget adott a kezünkbe, mely korábban egy olyan kis múzeum számára, mint

amilyenek mi vagyunk, elképzelhetetlen volt. A támogatásnak köszönhetően végre eltüntethettük a salétromos falakat, a korábban lapos vasból készült sínek helyett profi függesztőrendszerrel dolgozhatunk, a tákolat világitást lecserélhetjük ledes, irányítható reflektorokra. Kerekéken mozgó és telefonnal vezérelhető világitással ellátott vitrinek kerülhettek a tárlatba, és nagy méretű tévékészülékeken tudjuk sokkal látványosabban bemutatni mozgóképeinket. És hát a projektor maga a csoda, hiszen élethű, méretarányos képeket vetíthetünk a falra. Úgy érezzük, ez a tárlat méltó a Magyar génusz programhoz és a Finta testvérek emlékéhez is. S bár ars poeticánkban kiemelt fontosságú a hagyatékuk megőrzése és bemutatása, nem titkolt szándékunk volt az is, hogy életművük feltárással és igényes kiállításával Túrkevét is a művészettörténet kiemelt helyszínévé tegyük.

A tárlat kurátora: Kapás János Zsolt. A kiállítás 2025 tavaszáig látogatható, megálmodásában és megvalósításában részt vett: Árvai Imre, Kapásné Gion Ida, Kurgyis Katalin Mónika, Szilágyi Marianna.

Újrahasznosítás a paraszti kultúrában

A XXIII. Kevi Juhászfesztivál egyik kísérőprogramjaként az „Újrahasznosítás a paraszti kultúrában” címmel nyílt időszaki kiállítás május 20-án a Vadász Pál Kiállítóteremben. A tárlatot a kiállítás rendezője Benedek Csaba néprajzkutató, a szolnoki Damjanich János Múzeum muzeológusa nyitotta meg. A tárlat egyedi és különleges újrahasznosított eszközöket mutat be a múzeumi és jelenleg is használt tárgyaktól kezdve a műalkotásokig.

GÁBOR FERENC VERSBARÁTOK KÖRE

Május közepén megalakult a Túrkevéért Alapítvány gesztorságával a Gábor Ferenc Versbarátok Köre, melynek vezetője Csajbók Ferencné kurátor lett.

Az Egressy Béni Zeneiskola dísztermében emlékeztek a nagyszalontai költőre, Gábor Ferencre, születésének 100. évfordulóján.

A versbarátok minden hónap második vasárnapján, 14.30 órakor találkoznak a zeneiskolában, ahová szeretettel várnak minden érdeklődőt.

Hazatérés

Hazatérés címmel nyílt kiállítása Bácskai Bertalanak május 4-én a gyulai Kohán Képtárban.

A megjelenteket Székely Árpád, a művész barátja köszöntötte. Mint mondta, az alkotóval 54 éve barátok, 1969 és 1971 között Békéscsabán együtt voltak katonák.

Bácskai Bertalan a katonaság után Gyulára költözött családjával, utána Szegeden járt egyetemre, majd Túrkevére költözött, ahol tanárként helyezkedett el. A művész édesanyja haláláig sokszor járt haza a fürdővárosba, azután inkább telefonon tartották a kapcsolatot gyulai barátjával.

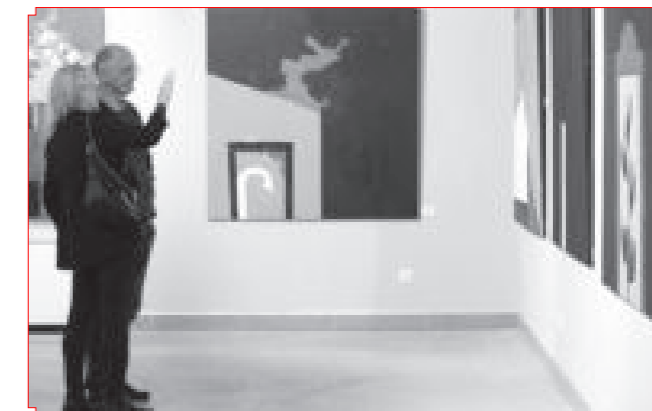
Székely Árpád hozzátette: tavaly márciusban személyesen is meglátogatta az alkotót, akkor látta először a most kiállított képeket, majd felvetette Durkó Károlynak, hogy szervezzenek belőle egy kiállítást. Bácskai Bertalan legutóbb 19 évvel ezelőtt, 2004-ben volt tárlata Gyulán, az egykori Dürer Teremben.

A kiállítást Ván Hajnalka művészettörténész nyitotta meg, aki úgy fogalmazott, vidéken nincs elég diskurzus a

művészetről, de egy ilyen megnyitó alkalmat ad arra, hogy bemutassanak egy kompromisszumot nem ismerő festőt.

– Bácskai Bertalan azon kevesek egyike, akiknek a művészete olyan gazdag és erőteljes, hogy zászlóra lehetne tűzni – mondta. Kiemelte: az alkotó művészi hitvallásában a nemzetet képviseli. Esményben a Kodály és Bartók által magasra emelt magyar művészetet prezentálja. Formakincsei, szimbólumai, színhasználata mind a magyar művészettörténet múltjából merítkezik, de ez irányú táplálkozása olyan tisztelettel, mint a szülői tanításhoz való ragaszkodás. A művészettörténész kifejtette, Bácskai Bertalan művészetét építette a békéscsabai műteremben eltöltött időszak, ahol együtt alkotott Kohán Györggyel, az akkor már neves alkotóval, de láthatók a főiskolás évek iránymutatásai is, valamint az egyik legjelesebb hazai képzőművész, Kondor Béla hatása is fellelhető alkotásaiban.

A tárlatot június 11-ig nézhetik meg az érdeklődők Gyulán. /Gyulai Hírlap/

KI IS VOLT GÁBOR FERENC

Gábor Ferenc (Nagyszalonta, 1923. május 13. – Nagyszalonta, 2006. szeptember 6.) romániai magyar költő.

Hat elemi osztály elvégzése után kondás, kifutófiú, szabóinas, kubikos, cukorgyári szezonzáró; mint baka vesz részt a második világháborúban. Az amerikai fogságból szabadulva 1946-ban tért haza, majd mezőgazdasági kollektivistá, postai kézbesítő, a helyi cserealkatrészgyár munkása volt.

Első írása a nagyváradi Fáklyában jelent meg 1956-ban, a Falvak Dolgozó Népe, Munkásélet, Igaz Szó, Utunk közölte verseit, társadalomrajzi riportjait. Veress Dániel szerint „az egykor rokon mélységekből feltört kolomphangúak: Sinka és Erdélyi” serkentették írásra. Verssel szerepelt a Magasra száll az ember dallama című antológiában (1968), visszaemlékezése franciaországi hadifogságára Fehér csillagok alatt címmel jelent meg a Korunkban.

Pár éve túrkeveiek egy csoportja körében avatták fel Nagyszalontán a róla készült szobrot, mely Fehérváry Tamás alkotása.

„Mert igazán csak az a miénk, amit másokba átültetünk, másokkal megértettünk, elfogadtattunk.” (Tar Károly)

PETŐNÉ FÁBIÁN ERZSÉBET - MŰVELŐDÉSSZERVEZŐ

2023. május 10-én 17 órától tartottuk Hímzés- vesszőfonás- gyöngyfűzés szakköri kiállításunkat.

A szakköri foglalkozások Magyarország Kormánya, a Nemzeti Művelődési Intézet és a Népművészeti Egyesületek Szövetsége által jöhetett létre. Szakköreinkre minden héten készültünk, hétfőnként a hímzés szakkörön alkottunk, csütörtökönként a Gyöngyfűzés művészetét sajtátítottuk el. Minden hét péntekén Luka Lajos a Népművészet Mestere várt bennünket otthonában, hogy a vesszőfonás titkaiba engedjen betekintést.

Csodás 6 hónap áll mögöttünk, mondhatom mindezt szakköri társaim nevében, hiszen csodás mestereink segítségével élvezhettük. Köszönjük a támogatást, az önzetlen segítséget!

A kiállítást Farkas Rozália, a Madarász Károly Művelődési Ház igazgatója és Rónyai László, a Nemzeti Művelődési Intézet vármegyei igazgatója nyitotta meg. A színvonalas műsort köszönjük a Kistücsök Néptánc csoportnak és Dittrichné Szegő Hedvig néptáncoktatónak.

Kiállítók: Barna Barbara, Barnáné Finta Anikó, Bencsik Ferencné, Kiss Józsefné, Kurgyis Lajos, Petőné FABIÁN ERZSÉBET, Szécsi Andrea, Takács Andrásné, Tóth Imréné, Veres Ildikó Andrea.

Hálás szívvel köszönjük a mentoraink segítségét: Luka Lajos, Luka Lajosné, Nagy Istvánné, Takács Andrásné.

KÖNYVAJÁNLÓ

KOKOVAY ZSUZSANNA

Szabó Magda: Katalin utca

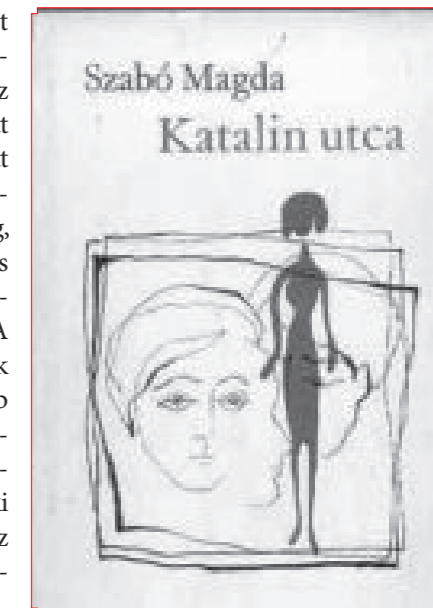
Szabó Magda újra és újra elénk kerül, tőle újra és újra találunk történeteket, amelyeket meg kell ismernünk. Több regénye filmváltozatban ért el széles körű ismertséget (Abigél, Régi-módi történet, Az ajtó), de újra és újra olvassuk, beszélünk róla.

Szabó Magda rövid könyveitől sokkal inkább tartok, mint a hosszúaktól, mert már tudom, hogy nála fordítva működnek a dolgok: minél vékonyabb egy kötete, annál megrázóbb. A Katalin utca engem sokkal, de sokkal jobban szíven ütött, mint Az őz vagy a Mózes egy, huszonkettő. Elkaptam, mint egy dermesztően hideg, metsző forgószél, ami mintha hosszú időn át lopkodott volna mögöttem, várva a megfelelő pillanatot arra, hogy feltámadjon – és megtámadjon. Ez az egész regény egy kegyetlen, kíméletlenül őszinte arcul csapás... Olvasás közben bizony rájössz, hogy neked is van egy saját Katalin utcád, ahova visszamenekülhetsz bármikor, átélheted újra a történeteket, bár fizikálisan már nincs erre lehetőség.

Nem térhetsz vissza, nem leled meg a lakókat. A Katalin utca – Esterházy Péter után szabadon – mindenhol van, csak épp itt nincs, és ez az, ami olyan felfoghatatlan, örjítő és mégis fájdalmasan édes benne.

A kötetben erősen jelen van a barátság, a szeretet, szerelem, az egymás iránti felelősség. A szereplők, mind mind különböző emberek, mégis mindegyiket közel tudtam magamhoz érezni. A történetben a fájdalmak, borzalmak és az érthetetlen halál baljós hangulata mellett ott a nosztalgia, mint egy arannyal szőtt függöny, amin kikandikálhatunk a sötétebből a fiatalság, az ártatlan értetlenség, a feltétel nélküli, első vonzalmak felé, és ez a visszaemlékezés a tragikus és szomorú életutakat enyhíti egyfajta bájjal. A könyv olyan szinten nyúl az emberi lélek mélyébe, hogy néha felszisszentem, több ez, mint önismeret vagy az emberek ismerete, ez valami mágiával kevert pszichológia, hát hogy lehet az, hogy valaki nemcsak ennyire tudja, átérzi és látja az emberi természetet, de még ilyen pontossággal vissza is tudja adni?

A Katalin utca több egy könyvnél. Szabó Magda nagy mesélő, a történetei felszíne alatt nagyon erősen jelen van a lélektani ábrázolás is, az író képes szakvakba önteni olyan érzéseket, amiket mi olvasók nem, de mégis jelen vannak az életünkben. Ez is olyan könyv, ami befejezés után még jó pár napig az olvasóval marad.

NAGYKUNSAĞI SZERZŐK, KIADÓK ÉS OLVASÓK

Túrkevéen 2023. június 7-én (szerdán) 15 órától a Túrkevei Kulturális Egyesület és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Egyesület szervezésében a Városi Könyvtárban tartjuk a „Nagykunsági szerzők, kiadók és olvasók” rendezvényt, amelyre szeretettel hívunk minden könyvbarátot.

Levezető: dr. habil. Örsi Julianna.

Ugyancsak ekkor lesz a tavasszal meghirdetett pályázatra beérkezett művek (írások, festmények, rajzok, fotók) eredményhirdetése. Debreceni Lászlóné a könyvtár előtti pagodában gyermekfoglalkozást tart, amelyre szintén várjuk a fiatalokat.

Jó volna

TAJTI-HAJÓS SÁNDOR

Jó volna az emberek lelkébe belelátni.
Segíteni, ha kell, hogy ne tudna fájni.
Szeretettel tölteni meg a vérző szíveket.
A gyógyulni vágyó szenvedő testeket.
Az embert, ne csak az érdek vezérelje.
Legyen jó szívű, a lelke a bajt is észlelje.
Tudjon, ha kell, másokon segíteni.
A hazugság helyett, az igazságot érezni.
Jó lenne, ha nem kellene nélkülözni.
Az éhes szájnak könyörögve kérni.
A szívünket ne tépje, soha semmi.
Ideje lenne már, méltó módon élni.
A dicső múltba, jó lenne néha visszatérni.
A ránk zuhanó betegségektől sosem félni.
A hazug világot, nem ismerni, látni.
A régi szépbe, jóba néha visszajárni.
Jó volna, ha az ember nyugodtan élne.
Boldogan emlékezne a jóra, szépre.
Tűnjön el a tegnap, legyen vége.
A zűrzavar helyett, lenne már béke!

fizetett hirdetés

**Életjáradéki szerződés
Fiatal diplomás házaspár
életjáradéki szerződést
kötne
idős hölgygel vagy úrral.
Telefon: 06-30/965-0495**

LAPZÁRTA:

2023. június 23.

ELÉRHETŐSÉGEINK:

E-mail: turkevetelevizio@gmail.com

Facebook: Túrkeve Televízió

E-mail: ujsagturkeve@gmail.com

Facebook: Túrkeve Újság

PETŐFIS HÍREK

RETTERNÉ GYENES ERIKA, DEÁK ILDIKÓ

A beköszöntött tavasz egyre több gyereket és felnőttet csábít ki a szabadba. Ezért különösen aktuális volt az az április végén megrendezett programunk, amelyen a balesetmentes kerékpározás szabályait, a kerékpározás mindennapi technikáját erősítő **közlekedési ügyességi délutánra** hívtuk el a téma iránt érdeklődő diákjainkat. A kézilabdapályán erre az alkalomra kialakított ügyességi pályán a kisdíjak kipróbálhatták kerékpáros ügyességüket, gyakorolhatták az elindulást, a haladást, a kanyarodást és a megállást. Emellett lehetőség nyílt a fontosabb KRESZ szabályok felelevenítésére és megerősítésére. Mindenkinek balesetmentes közlekedést kívánunk!

A Városi Könyvtár idén is **versmondó versenyt** hirdetett a Költészet napja alkalmából az általános iskolai korosztály számára. Iskolánkat szép számmal képviselték diákjaink. Április 24-25-én előbb a lelkes alsósok, majd 27-én pedig a lelkes felső tagozatos versmondók álltak ki a pódiumra, hogy az általuk választott költeményeket előadják. A sokféle vers és előadásmód kellemes délutánokkal ajándékozta meg a közönséget és a zsűrit.

Eredményeink:

I.évfolyam: **arany** minősítés: Kókai Amira Zara, **ezüst** minősítés: Maróti Hanna Kira, Tóth Károly, **bronz** minősítés: Karacs Csenge, Laskai Lara, Szóke Csenge Katalin

2. évfolyam: **ezüst** minősítés: Faragó Adél, Németh Anna Lea, Ratkai Kata, **bronz** minősítés: Herczegh Ákos László, Máté Leila, Veres Alma Zselyke

3. évfolyam: **arany** minősítés: Bíró Tamás Nimród, **ezüst** minősítés: Balogh Lilla, Tóth Georgina, Vad Gábor, **bronz** minősítés: Debreczeni Andrea, Hollósi Lara Gréta, Kontra Lizi, Kovács Larissza, Sipos Hanna

4. évfolyam: **arany** minősítés: Kapás János István, Ratkai Luca Fanni, **ezüst** minősítés: Finta Andrea, Somogyi Ibolya Piroska, **bronz** minősítés: Csom Kiara, Tóth Tímea

Felkészítők: Deák Ildikó, Erdősné Sindel Olga, Gombár-Forgács Marianna, Hollósiné Varga Ilona, Kontosné Hajdú Hajnalka, Kovácsné Szécsi Mária, Oroszné Lengyel Katalin, Ráczné Göblyös Ilona, Urbán Marianna

5-6. évfolyam: **arany** minősítés: Dobra Fanni, Hajdú Zsófia, Kántor Hanna, Kiss Diána, Rácz Lili és Simon Judit, **ezüst** minősítés: Arany Szintia, Mészáros Noémi, **bronz** minősítés: Farkas Edina, Varga Ferenc, Szilágyi Zétény, Tóth Anna

7-8. évfolyam: **arany** minősítés: Tóth Liza Dorka, Tóth Maxim József, **ezüst** minősítés: Nagy Imre, Nagy Vivien, **bronz** minősítés: Lisznyai Mariann, Sebők Kinga

Felkészítők: Madarasi Magdolna, Retterné Gyenes Erika, Tembel Laura

Szép sikert értek el április utolsó hetében a III. korcsoportos **fiú kézilabdásaink** Kecelen. A Diákolimpia **Országos Elődöntőjében** ugyanis a túrkevei fiúk Kecses Mihály edző útmu-

tatásai révén másodikkok lettek! Első meccsükön megverték a Debrecen csapatát, majd a döntőben a másik csoport győztesével, a házigazda Kecellel játszottak. Izgalmas mérkőzésen végül a hazai csapat nyert hat góllal, és így ők jutottak be az országos döntőbe. *Hajrá fiúk!*

A „Petőfi 200” programsorozathoz kapcsolódva a sportnapunk előestéjén a „Petőfi 2000 méter futásra” hívtuk a diákságot. Az osztályok képviselői pedagógus és rendőri kíséret mellett valamennyien sikeresen teljesítették a 2000 méteres távot. Az iskolától a 48'-as Emlékparkba futottak a résztvevők, ahol elhelyezték a magukkal vitt kis nemzeti színű zászlókat, és emlékkoszorúkat.

Április 28-án pedig az aktív iskola program keretében **iskolai sportnapot tartottunk**. A helyszínek, programelemek megválasztásakor most is az volt a fő szempontunk, hogy minden tanuló megtalálja a számára kedves mozgásformákat, sportágakat, amelyekben kipróbálhatja magát. Ennek megfelelően most nem a versengést tartottuk szem előtt, hanem a sportolást, a játék örömeit az át-

élését, a mozgás megszerettetését. Az események több helyszínen zajlottak, a szabadtériek a sportpályán, az iskolaudvaron és a ligeti sportpályán, míg a benti eseményeknek a Petőfi iskola szinte teljes épülete adott otthont. Nagy siker övezte a meghívott sakk- és szkander szakosztályok bemutatóit, amelyeken bárki próbát tehetett az adott sportágban. A kézilabda pályán a Petőfi 200 programsorozathoz kapcsolódva, a „200 perces” foci küzdelmei zajlottak.

Május elején vidám gyerekzsivaj hallatszott városzerte, ugyanis kellemes időben került sor a **tavaszi hulladékgyűjtésre**. Az osztályok napokig szerveztek, egyeztettek, honnan és mi módon juttatják majd el a mások számára már felesleges, ám mégis jól használható háztartási hulladékokat. A közösségben végzett hasznos tevékenység mellett a befolyó összegek szinte minden esetben az osztálykirándulások kiadásait segítették.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága és a Természettár vetélkedőt hirdetett „Nagyítóval és távcsővel a természetért” címmel általános iskolák 5-6. osztályosai számára. A versenyen idén 100 csapat indult.

A verseny célja, hogy a gyerekek minél több ismeretet szerezzenek a hazai környezet- és természetvédelemről, valamint a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területének élővilágáról. Nagyon sok kutatómunka és feladatmegoldásokat követően iskolánkból Pabar Panna, Németh Nóra és Pető Tiana ötödik osztályos tanulók csapata jutott be az **országos** döntőbe, ahol az előkelő **5. helyezést érték el**. Felkészítő tanárunk: Pagonyiné Mikes Irén.

A **Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága** 2 fordulós egyéni írásbeli **vetélkedőt** szervezett **7-8. osztályos** tanulók részére. A „HortobágyON” verseny célja, hogy a gyerekek átfogó ismeretet szerezzenek a **Hortobágy** természeti és kulturális értékeiről, **irodalmáról** és néprajzáról. Több, mint 200 tanuló nevezett a versenyre és közülük a 10 legjobban teljesítő vehetett részt az **országos döntőn**. Iskolánkból Kaszanyi Boglárka, 8.b osztályos tanuló bejutott a döntőbe, ahol szoros pontkülönbséggel a 6. helyen végzett. Felkészítő tanára: Pagonyiné Mikes Irén.

„Házitanító” néven négyfordulós egyéni levelezőversenyt hirdetett a „Mire Megnövök Alapítvány” Nyír-

egyházán. Hatodikos diákjaink kitarító munkájuknak köszönhetően bejutottak a döntőbe is.

Eredmények: I. helyezés: Kiss Diána, III. helyezés: Nagy Botond Imre, IV. helyezés: Magyar Zoltán. Felkészítő tanárunk: Pozsonyiné Vad Ilona

A **Körösök Menti Levelezős Verseny** idei országos felhívására több felső tanuló is benevezett matematikából. A verseny őszi, téli, tavaszi levelezős fordulóból és a májusi döntőből állt.

Eredmények: V. helyezés: Nagy Botond Imre 6.a, VI. helyezés: Kiss Diána 6.a. Felkészítő tanárunk: Pozsonyiné Vad Ilona

A „Petőfi 200” újabb érdekes eseménye volt a harmadikosok számára meghirdetett **számítógépes rajzverseny**, valamint a negyedikesek **prezentációkészítő versenye**. A téma mindkét évfolyam számára: *Petőfi és kora* volt. A 3. osztályosok ebben az évben kezdtek megismerkedni iskolai környezetben az informatikával, tantárgyuk neve a Digitális kultúra. Megtanulták többek között a Paint rajzolóprogram használatát, az abban szereplő rajzeszközökkel való rajzolást. A 4. osztályosok szerencsésebb helyzetben voltak, ők már 4 éve tanulnak Informatikát. Ők a prezentációikat PowerPoint programmal készítették.

Versenyeredmények: 3. évfolyam: 1. hely: Okos Attila Ottó 3.a, 2. hely: Tóth Lilla 3.a, 3. hely: Hollósi Lara Gréta 3.a, különdíj: Debreczeni Lilien 3.a, 4. évfolyam: 1. hely: Ábrahám Viktória 4.a, 2. hely: Nótás-Nagy Csenge 4.a, 3. hely: Pomázi Nóra 4.a.

A „Redempció – történelmi emléknep” keretében **rendhagyó történelem órákon** vettek részt iskolánk falai között a felsős diákjaink. Az első előadás „A jászok katonakodása a 13-19. században” címet viselte, melyet Botos Imre egyetemi hallgató, az iskola egykori diákja tartott a felső tagozatos diákok részére. „A magyar huszárok öltözetek és fegyverei” című második rendhagyó történelem órát dr. Kész Barnabás főiskolai docens tartotta. Ezen az előadáson tárgyi emlékeket, kártyákat, fegyvereket huszár öltözeteket is megtekinthettek a tanulók. Mindkét előadás nagy sikert aratott, valamennyi korosztály aktív érdeklődéssel vett részt a nem mindennapi történelem órákon.

Gratulálunk a versenyek, programok résztvevőinek, köszönjük a tanulók és felkészítők munkáját, valamint támogatóink segítségét!

Jutalomkirándulás

Május 23-án Sallai R. Benedek polgármester ismét egy nagyon kellemes kötelességének tehetett eleget, hiszen a Magyar Meteorológiai Társasággal közösen meghirdetett Hegyfok Kabos ifjúsági vetélkedő díjazottjai közül a Túrkevei Petőfi Sándor Általános Iskola 7/c osztályos tanulóinak nyertes csapatát kísérte el jutalomkirándulásukra.

Lisznyai Mariann, Csatári Dávid és Rima Sándor lett a harmadik olyan díjazott csapat - felkészítőtanárunk Vad Lajos -, akiknek városunk és a társaság jutalomkirándulást szervezhetett eredményes szereplésükért. A látogatás célja a Magyar Természettudományi Múzeum, és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságához tartozó Pál-völgyi-barlang volt. Az iskolának, a felkészítő tanárnak és a három diáknak egyaránt szeretettel gratulálunk az eredményes szerepléshez!

Hogyan válasszunk naptejet?

TÖRÖK MÁRTON

Eleve miért is van szükség naptejre? Tavasztól ősziig olyan mértékben tűz a nap, hogy védenünk kell a bőrünket a leégéstől. Ez egyáltalán nem csak a napozó nyaralók problémája, vagy bosszantó kellemetlenség: a gyakori leégés bőrtumorokhoz, sőt akár melanómákhoz vagy bőrrákhoz is vezethet. Ehhez nem kell tehát a tengerparton lennünk: mindenütt vigyáznunk kell magunkra, ahol délelőttől délutánig akár csak 15 percre ki vagyunk téve az erős napsugárzásnak.

Az emberiség óriási környezetpusztításának (és önpusztításának) egyik legismertebb és legszimbolikusabb példája az ózonlyuk. Évtizedeken át fáradságos munkával pumpáltuk a légkörbe a legkülönbözőbb káros anyagokat, amelyek veszélyes mértékűre vékonyították a földi élet egyik alapvető légköri védvonalát, a Nap káros UV-sugárától védő ózonréteget.

Ritka példa, de erre a problémára 1987-ben sikerült egy valóban eredményes világméretű egyezményt összehozni: ez a montreali jegyzőkönyv, amely betiltotta számos ózonkárosító gáz termelését és felhasználását. (Ilyen például a freon, amelyet a hűtők és a légkondicionálók révén mindannyian ismerünk.) Az ózonréteg pedig újra vastagodásnak is indult. És már csak 2075-ig kell várnunk, hogy újra elérje a régi vastagságát! A pusztítás mindig sokkal gyorsabb, mint a helyreállítás.

Nem véletlenül emelik ki folyton az időjárás-jelentések az UV-sugárzást, és ismétlik újra és újra a legfontosabb tanácsokat: 11 és 15 óra között húzódjunk árnyékba, takarjuk el a fejünket és a testünket (például szalmakalappal és hosszú ujjú inggel), a fedetlenül maradt bőrfelületeket pedig kenjük be naptejjel.

A naptej nem is modern hóbort, már az ókori görögök is használtak olivajajat hasonló célból. De a fentiek ismeretében nem meglepő, hogy manapság sokkal komolyabb védelemre van szükségünk, és nem csak a mediterrán vagy trópusi éghajlatú területeken.

Milyen a jó naptej?

A boltokban különböző faktorszámú naptejek közül válogathatunk, de mivel tényleg rendkívül erős UV-sugárzás ellen kell manapság védekeznünk, valójában egyszerű a dolgunk: legalább 30-as, de inkább 50+-os faktorszámú naptejet válasszunk, az ennél alacsonyabbakkal ne is foglalkozunk.

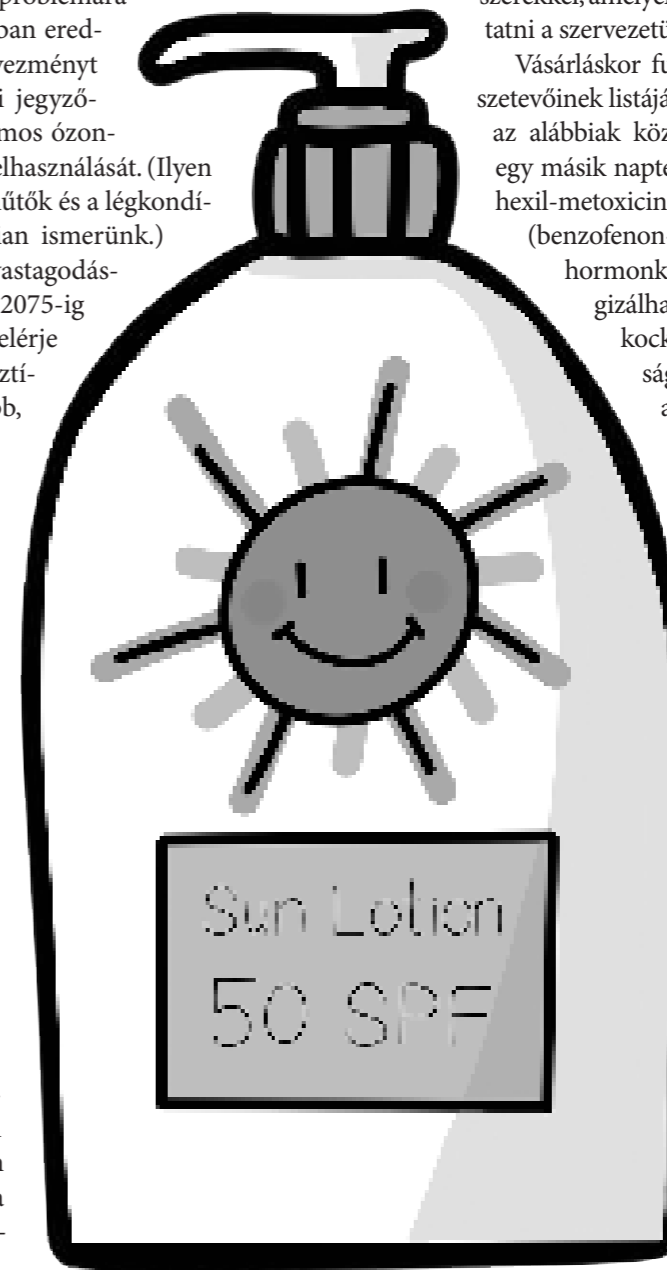
Ugyanakkor, ahogyan a modern világban sajnos már szintén megszokhattuk, minden tele van kockázatos vegyszerekkel, amelyeket amúgy jobb lenne nem bejuttatni a szervezetünkbe.

Vásárláskor fussuk át a kiszemelt naptej összetevőinek listáját, és ha megtaláljuk valamelyiket az alábbiak közül, inkább próbálkozzunk újra egy másik naptejjel: homoszalát, oktinoxát (etil-hexil-metoxicinnamát), oktokrilén, oxibenzon (benzofenon-3). Ezek az anyagok ugyanis hormonkárosító hatásúak lehetnek, allergizálhatnak, vagy más egészségkárosító kockázatuk is lehet. Elővigyázatosságból érdemes kerülni továbbá az avobenzont (butil-metoxidibenzozilmetánt) és a retinil-palmitátot is.

Fújható sprayk helyett kenhető naptejet válasszunk. A naptejek gyakori összetevője például a titán-dioxid, amely belelegezve (ami sprayként magunkra fújva elkerülhetetlen) rákkeltő, de élelmiszer-adalékanyagként is betiltották, úgyhogy a bőrünkre sem célszerű kenni.

Ugyanakkor jelen állás szerint például a Tinosorb S és Tinosorb M, illetve a dietil-amino-hidroxibenzozil-hexil-benzoát hatékonyak, és nincs ismert egészségkárosító hatásuk.

Ne feledjük, magas faktorszámú naptejeket használva se töltsünk órákat a tűző napon, ugyanis azok sem csodaszerek!

KVAMI TÁNC TÁBOR

Időpont:
2023. július 31-
augusztus 04.

Helyszín:
Korda Vince AMI
(Túrkeve, Széchenyi u. 23.)

- játék
- zene
- tánc
- képességfejlesztés
- szabadidős programok
- napi 3x1 étkezés

Részvételi díj: 27.000 Ft/fő
Testvérekedvezmény: 25.000 Ft/fő

Jelentkezési határidő: 2023. július 17.

Jelentkezni telefonon vagy emailben a választott táncstílus megjelölésével:
társastánc / néptánc

Tel.: +36306774565 **Email:** kordavince@gmail.com

Zajlik a Duna vize...

TAJTI-HAJÓS SÁNDOR

Zajlik a Duna vize, lassan folyik le a tengerbe.
Édes a babám csókja nem ad, sokat nekem egyszerre.
Érte én oda vagyok, kérnék, ezer csókot cserébe.
Forrjon a vére, a szerelem lángra lobban estére.
Nyílik a bazsarózsa, nyílik már a virág a kertben.
Úszik a boldogság, úszik a boldogság a lelkemben.
Érzem a csókja ízét, kapok ezer csókot ömlesztve.
Lemegy a Duna vize, lemegy a fekete tengerbe.

XXII. TÚRKEVEI

Matoros Hétvége

JÚNIUS 8-11.

(CSÜT) 08

DOBS BIBI-RSZÉL
Blues Company RELACIO

ROKOLGÉP

(PÉN) 09

CONTINGOM

DEPRESSZIO

DOWN FOR WHATEVER

SHIRLEY

(SZO) 10

SALVA

MUDFIELD

M DOROTHY

KERECSEN

06 20 574 6351
06 20 319 1175

SZÖLLÖSI PÉTER "PEPE"

STREETFIGHTER

SHOW

7 000 Ft/koncert
15 000 Ft/4 nap

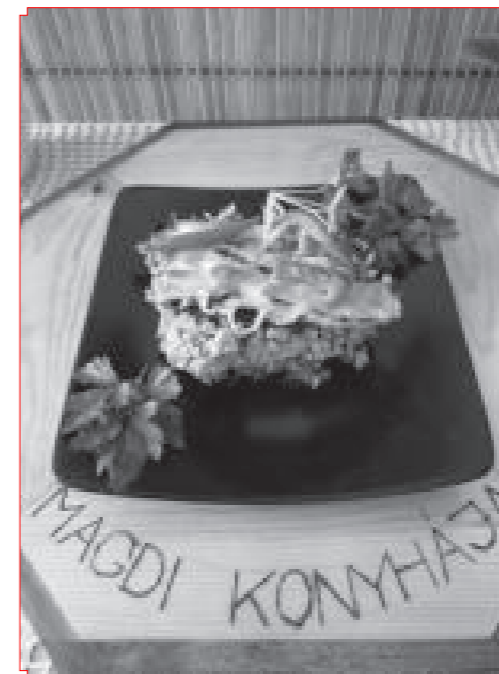
TÚRKEVE TERMÁLFÜRDŐ ÉS KEMPING

Finomságok az asztalra

KISS IMRÉNÉ MAGDI

Rakott cukkini

A cukkinit megmossuk és vékony karikára, vagy hosszára vágjuk. Pici olajon hirtelen átsütjük mindkét oldalát. A vöröshagymát felkockázzuk, és kevés olajon megpirítjuk. Hozzáadjuk a húst és fehéredésig pirítjuk, majd sózzuk, borsozzuk, az összezúzott fokhagymával összekeverjük, és 10 percet fedő alatt még pároljuk. A rizst megmossuk, kevés olajon megpirítjuk, majd dupla mennyiségű vízzel (1 bögre) kis kanál sóval megfőzzük. A húst és a rizst összekeverjük. Egy tűzálló tálat kikenünk vajjal vagy margarinnal, az elősütött cukkini felével kibéleljük, a fele tejfölt rákenjük. Rátesszük a hús és rizs keverékét, befedjük a maradék cukkinivel. A tejföl másik felével megkenjük, a sajtot ráreszeljük. 180 fokon 30 percig fólia alatt, majd 10 percig fólia nélkül készre sütjük.

Hozzávalók:

1 kg cukkini
0,5 kg darált sertés-
hús (csirke mellből is
lehet)
só, bors
1 fej vöröshagyma
2 gerezd fokhagyma
fél bögre rizs
1 nagy doboz tejföl
15 dkg sajt
olaj
A sütéledény kikenésé-
re: vaj vagy margarin

Túrós mézes

Hozzávalók:

Tészta hozzávalói:

28 dkg liszt
3 dkg vaj vagy margarin
3 evőkanál méz
7,5 dkg cukor
1 egész + 1 tojássárgája
1 kávéskanál szódabikar-
bóna

Krém:

3 dl tej
1 csomag vaniliás puding
3-5 evőkanál cukor
3 dl tejszín
1 evőkanál zselatin + fél
dl víz
½ kg túró
Lapok lekenéséhez: otelló
szőlő dzsem (bármilyen
lekvárral kenhetjük)

Vízgőz felett egy fém edényben felolvasztjuk a vajat, hozzáadjuk a cukrot, mézet. Levesszük a vízgőzről. A tojásokat kikeverjük, majd összekeverjük a masszával. A szódabikarbónát beleszórjuk (pezsegni fog), végül a liszttel összegyúrjuk. Esetleg, ha lágyabb lenne, adhatunk hozzá még lisztet. Kétfelé osztjuk, 28x35 cm nagyságú lapra nyújtjuk. 170 fokon kb. 8-10 perc alatt megsütjük. A tejben megfőzzük a pudingot a cukorral. Folpackot tegyünk a krémre, és hagyjuk kihűlni. A zselatinra ráöntjük a vizet, hagyjuk kicsit állni, majd megmelegítjük, hogy elolvadjon benne a zselatin (nem kell forralni). Felverjük a tejszínt, összekeverjük a pudinggal, hozzákeverjük a zselatint és adjuk hozzá a túró is. Az alsó lapot megkenjük lekvárral, rásimítjuk a krémet. A másik lap alját is megkenjük lekvárral, ráfordítjuk a krémre. Pár órát tegyük hűtőbe, hogy a lapok megpuhuljanak. Tetszőleges nagyságra szeleteljük. Fogyasztás előtt a tetejét megszórjuk porcukorral.

BAJNOKOK

A megyei női kézilabda bajnokság záró fordulóját, melyet Túrkevéen rendeztek meg, örömmel ünnepelték a hazai csapat számára a Kiss Kálmán Városi Sportcsarnokban.

A felnőtt női csapat két mérkőzést játszott és magabiztosan szerezték meg a győzelmet. /TVSE - Fegyvernek 26:12, TVSE - Jászfényszaru 27:16/

A bajnokság eredményhirdetésén Szloska Ernő Krisztián, Varga István és Major Gábor adták át az érmeket és díjakat a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kézilabda Szövetség nevében.

Ha már a bajnokokat ünnepeljük, akkor feltétlenül ki kell emelni, hogy Boldog Balázs, aki jelenleg a NEKA U 16-os bajnokcsapatának tagja, a múlt évben még a túrkevei csapatot erősítette.

Szívből gratulálunk a sikerhez!

Eredményeink:

Női felnőtt 1. hely - Edző: Simon Imre. Gólkirálynő: Takács Mónika

Férfi felnőtt 2. hely - Edző: Timár Lilla

U 18 férfi 1. hely - Edző: Timár Lilla és Keresztes Mihály

Gratulálunk a csapatoknak és edzőknek, a csapatot segítő minden munkatársnak! Az egyesület ezúton is köszönetét fejezi ki a szülők, szurkolók egész éves biztatásáért.

XXVII. MUNKÁS KUPA ORSZÁGOS KISPÁLYÁS LABDARÚGÓ TORNA

Időpontja: 2023. június 10. (szombat)

Helyszín: Túrkeve, Kiss Kálmán Városi Sportcsarnok
Szervező: Csajbók Ferenc

Program:

7:30-8:30 A csapatok regisztrálása, sorsolás
8:30-9:00 Megnyitó
9:00-9:30 Csapatok eligazítása
9:30-13:30 Csoportmérkőzések
13:45-16:15 A torna folytatása
16:30- A program lezárása, eredményhirdetés

Nevezési határidő: 2023. június 4.

Amennyiben Ön és csapata szeretne részt venni a tornán, kérjük, vegye fel a kapcsolatot a szervezővel az alábbi elérhetőségein:

Csajbók Ferenc 5420 Túrkeve, Laczka János u. 22.
Tel.: +36302866474, email: apaatok@freemail.hu

Horoszkóp

Általános jellemzők

Kifelé forduló, mozgékony és intellektuális, életét kettősség jellemzi, szerteágazó érdeklődésű, ezért egy kicsit felületes is, kiváló szónok, jártas a művészetekben, szellemes, tapintatos, de kissé különc és lobbanékony, szívesen ígérget, hogy aztán elfeledkezzen az ígéreteiről. Remek üzleti érzékkel rendelkezik, sikeres a szerelemben is, és imádja a futó kalandokat.

Szerelmi jellemzők

Rejtélyes személyiség, kettős jellem. Személyét valamilyen titokzatosság lengi körül. Szereti az újat, a változást, a kalandokat, ezért a hűség nem tartozik az erősségei közé. Olyan partnerre vágyik, aki türelmesen elnézi gyerekes csínytevéseit. Szexuális kíváncsisága miatt könnyen talál párt magának. Minél sokoldalúbb partnerre talál, annál hosszabb ideig tart kapcsolata.

Női jellemzők

Igazi szórakoztató jelenség, aki mellett nem lehet unatkozni. A hideg külső az, ami igazán vonzóvá és rejtélyessé teszi. Együttérző személy, aki mindig meghallgatja mások gondjait, és megpróbál megoldást találni a problémákra. Nagyon segítőkész. Mindig észben tartja a jeles napokat, melyeket apró meglepetésekkel tesz felejthetlenné. Sokoldalúsága révén egyszerre képes több dolgot is csinálni. Mindig saját döntéseire támaszkodik, és képes gyors döntéseket meghozni. Az üzleti és a szakmai életben kiváltképp sikeres. Egy ilyen asszonnyal élni nem könnyű dolog. Komoly támaszt jelent párjának.

Férfi jellemzők

Igazi ellentétes személyiség. A gyors és a helyes megoldásokat szereti. Remek szónok. Általában mindenhez ért, igazi génius. Állandó mozgásban van. Imádja az utazásokat, egyszerűen nem tud egy helyben maradni. Nem veti meg az új kalandokat. Rámenős, de ugyanakkor stílusa nem fásaszó. Képes mindent kívülállóként szemlélni. Sosem képes behódolni egy nőnek, azt meg végképp nem szereti, ha felette uralkodnak.

Ikrek 05. 21 - 06. 21.

- Szerencseszámjai: 5, 7, 12
- Szerencsenapja: csütörtök
- Bolygója: Merkúr
- Stabilitása: változó
- Stílusa: kettős
- Elem: levegő
- Polaritása: semleges
- Ideális társa: Nyilas, Mérleg, Vízöntő
- Talizmánjai: topáz, akvamarin, berill, higany, ón
- Erőssége: írás, beszéd, logika, kommunikáció
- Gyengéje: fecsegés, pletykázkodás, szétszórtság, pontatlanság
- Virága: azálea
- Harmonikus színe: világos árnyalatok (sárga), légies színek

JÓ TUDNI HA A BALATONRA MENNE...

Nyáron már Mezőtúrról is eljuthatunk a Balatonra a Csabai Tekergő gyorsvonattal.

A MÁV menetrendjében megjelent információk szerint, **június 15. és augusztus 25. között**, meghatározott napokon (**szombat, vasárnap**) **58-as számú** jelöléssel közlekedő gyorsvonat Békéscsabáról indulva, Mezőtúrt érintve a Balaton északi partján közlekedik Tapolcáig.

A vonat Békéscsabáról 5:27-kor, Mezőtúrról 6:11-kor indul és 11:29-kor érkezik Tapolcára.

Tapolcáról 16:29-kor indul, Mezőtúrra 21:45-kor érkezik.

Az elmúlt időszakban több hasonló módszerrel elkövetett bűncselekmény történt, amelynek Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei sértettjei voltak.

Egy népszerű internetes hirdetési oldalon kínált baba overált eladásra az a mezőtúri nő, akinek hirdetésére, mint potenciális vevő jelentkezett az elkövető. A vásárláshoz e-mail címet kért, amelyre az eladó később egy olyan üzenetet kapott, amely látszólag egy futárcégtől származott. A sértett a linket követve, látszólag pénzügyi weboldalára jutott, ahol a bankszámlához tartozó felhasználói adatokat megadta, majd megdöbbenve tapasztalta, hogy a bankszámlájáról leemelték az összes pénzt.

Kirakós játékot hirdetett online egy szolnoki lakos, akit szintén a fenti módon ejtett tévedésbe a „vevő” és indított négy egymást követő átutalást, a sértett által megadott belépési adatok felhasználásával, jelentős kárt okozva.

Egy másik esetben gyermekágyat kívánt értékesíteni a kuncsorbai feljelentő, aki a vásárlási szándékát jelző személytől kapott adathalász linkre kattintva adta meg adatait - miután kiválasztotta saját számlavezető bankját - végül pedig az SMS-ben kapott megerősítő kódokat is. Sajnos erről a bankszámláról is leemelték az összeget.

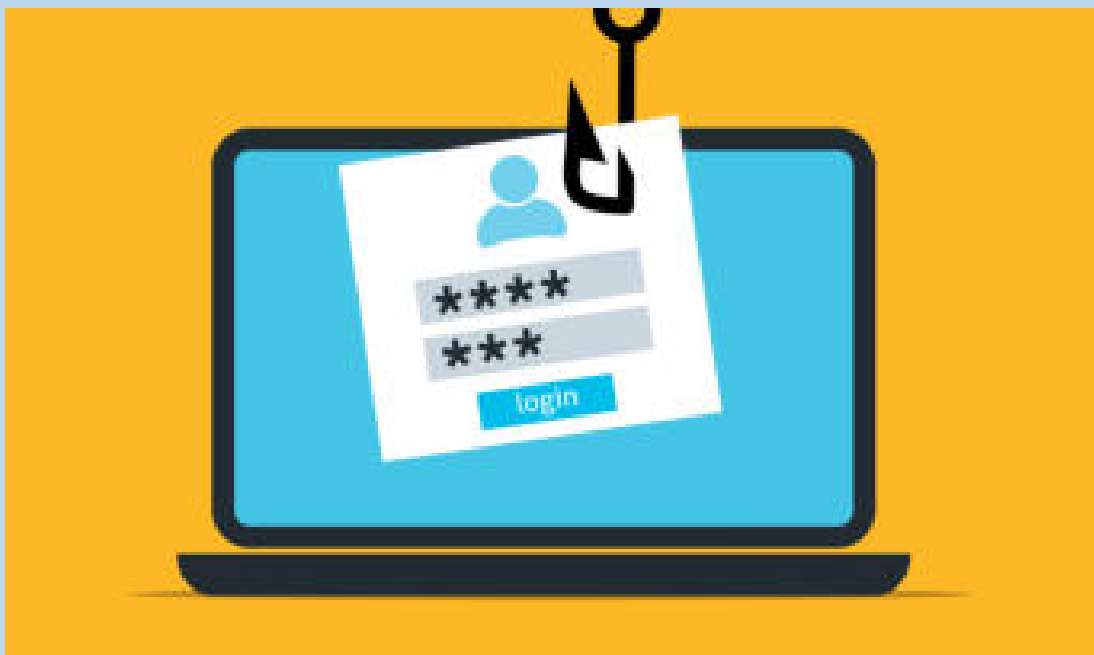
ELBIR

Elektronikus Lakossági Információs Rendszer 2023. Május

AZ ONLINE SZÖRFÖZÉS LEGÚJABB CÁPÁI

Nem csak az online vásárláskor, hanem eladáskor is áldozattá
válhatunk!

TÚRKEVE ÚJSÁG - ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Felelős kiadó: Túrkeve Város Önkormányzata. Hirdetések leadási helye: Polgármesteri Hivatal, Túrkeve, Petőfi tér 1. ISSN: 0865-1302
Főszerkesztő: Molnár Magdolna, Nyomdai előkészítés: Bacskai Attila, Nyomdai kivitelezés: KIS-ÚJ-LAP Kft., felelős vezető: Farkas Zsolt.